

การพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม สู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

Development The Core Competencies of Students is Rajabhat Mahasarakham University Throush ASEAN Citizenshihs

อุรสา พรหมทา¹ และจำเนียร พลหาญ²

U-rasa Promta¹ and Chumnian Pollahan²

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม^{1,2}

Corresponding author, E-mail : urasa662@gmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน 3) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน 4) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน การวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้ง 7 คณะ 4 ชั้นปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.963 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .257 - .838 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ EFA : (Exploratory Factor Analysis) ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้ง 7 คณะ 4 ชั้นปี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 385 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดิม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.930 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .257 - .704 ระยะที่ 3 สร้างและพัฒนารูปแบบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินและทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 28 คน ระยะที่ 4 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนโดยการทดลองกับนักศึกษาสาขาครุศึกษาศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน เครื่องมือได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย

1. สมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 21 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1.สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน มี 4 องค์ประกอบย่อย 2.สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน มี 4 องค์ประกอบย่อย 3.สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน มี 5 องค์ประกอบย่อย 4.สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น 3 องค์ประกอบย่อย 5.สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน มี 3 องค์ประกอบย่อย

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน รองลงมาตามลำดับคือด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ด้านทักษะความเป็นพลเมืองอาเซียน ด้านจิตสำนึกอาเซียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้อาเซียน

3. ผลสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 16 หน่วยการเรียนรู้ คือ การปฐมนิเทศ ขั้นที่ 1 การให้ความรู้ มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติจริง 4 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ประเมินและสรุปผลการพัฒนา มี 1 หน่วยการเรียนรู้

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาหลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า 1) สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน 2) สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน 3) สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น 4) สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน 5) สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน

คำสำคัญ : การพัฒนานักศึกษา ; สมรรถนะหลัก ; พลเมืองอาเซียน

ABSTRACT

The purposes of the current study were 1) to study components of core competencies of students as the ASEAN citizens. 2) to study current situation of core competencies of students as the ASEAN citizens. 3) to develop the model for core competencies development for students as ASEAN citizens, and 4) to investigate the effectiveness of the developed model in core competencies development for students as the ASEAN citizens.

The study was divided into 4 phases. Phase 1 investigated components of core competencies of students as ASEAN citizens. The participants were 385 Rajabhat Maharakham University students from 7 faculties of all years in the first semester of 2015 academic year.. The research instruments was a questionnaire with the purpose to survey core competencies of students as ASEAN citizens The reliability of the questionnaire was found at 0.963, and the discrimination was found between .257-838. The exploratory factor analysis was employed in data analysis. Phase 2 students current situation of the core competencies of students as ASEAN citizens. The participants were different 385. Rajabhat Maharakham University students from 7 faculties of all years in the second semester of 2015 academic year. The research instrument was a questionnaire with the purpose to survey current situation of the core competencies of students as ASEAN citizens. The reliability of the questionnaire was found at 0.930, and the discrimination was found between .257 704 in phase 3. the model of ASEAN citizen core competencies development was developed. The model was evaluated by experts and used with the 28 participants who were not included in the first 2 phases. Phase 4 investigated effectiveness of the developed model in ASEAN citizen core competencies development. The participants were 30 students in Mathematics major students in the first semester of the 2016 academic year. The instrument was the evaluation form for core competencies of ASEAN citizens. The statistics used in data analysis were percentage, mean score, and standard deviation

The results of the study

1. The result of the study found that 5 components divided into 21 subcomponents were core competencies of students as ASEAN citizens which were 1) competency in ASEAN citizen skills comprising of 4 subcomponents. 2) competency in ASEAN conscious comprising of 4 subcomponents, 3) competency in ASEAN knowledge comprising of 5 subcomponents, 4) competency in coexistence comprising of 3 subcomponents, and 5) competency in collective responsibility comprising of 3 subcomponents.

2. The result of the study found that core competencies of the students as ASEAN citizens at the current situation was found at the average level Considering of each aspect, it was found that collective responsibility

ity was the core competency found in the highest level of the current situation while competencies in coexistence, ASEAN citizen skill, and ASEAN conscious followed respectively.

3. The model of ASEAN citizen core competency development consisted of 16 learning units in 5 stages which were orientation, stages 1 - knowledge sharing comprising of 5 learning unit, stage - process of awareness contribution comprising of 5 learning units, stage 3 - practicum comprising of 4 learning units, and stage 4 evaluation and conclusion - comprising of 1 learning unit

4. The result of the study found that the overall development of ASEAN citizen core competencies of students learning with the developed model was found at the average level before the treatment After learning with the model the ASEAN citizen core competencies of students were developed to high level. Considering of each aspects, it was found that the highest to the lowest developed competencies were 1) collective responsibility. 2) ASEAN citizen skills. 3) ASEAN conscious, and 5) ASEAN knowledge respectively.

Keywords : student development ; core competencies ; ASEAN citizens

บทนำ

ยุคโลกาภิวัตน์ที่สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการรวมตัวกันในภูมิภาคเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ ขณะที่ปัญหาหลายอย่างซึ่งเคยเป็นปัญหาในประเทศกลับขยายวงกว้างขึ้นเป็นปัญหาระหว่างประเทศ อาทิ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โรคติดต่อ อาชญากรรมข้ามชาติ หรือแม้แต่ปัญหายาเสพติด อาเซียนจึงต้องปรับตัวให้เท่าทันสถานการณ์เพื่อให้สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทัน่วงที

การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนในการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการเตรียมกำลังคนให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน และการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนจะเกิดขึ้นไม่ได้หากชาวสมาชิกของประเทศอาเซียนขาดความตระหนักร่วมกันในการเป็นหนึ่งเดียวทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความมั่นคงและด้านสังคมวัฒนธรรม ซึ่งประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักมีความสำคัญต่อแบบแผนการสร้างความร่วมมือกันระหว่างประเทศ เมื่อเป็นดังนี้แล้วทุกเรื่องที่เกิดขึ้นทุกอย่างที่ทำ จะมีผลกระทบต่อนานาชาติพลเมืองไทยและพลเมืองอีก 9 ประเทศของอาเซียนโดยตรง ทั้งการเมืองและความมั่นคง ทั้งด้านเศรษฐกิจ และทั้งด้านสังคมและวัฒนธรรม เพราะหากมีอะไรที่กำหนดแล้วว่าจะทำ ก็ต้องทำเหมือนกันทั้งหมด มีผลกระทบเท่ากันในทุกประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียน หากลงนาม

สร้างสันติภาพร่วมกัน พลเมืองทั้งหลายก็ต้องช่วยกันสร้างสันติภาพระหว่างกัน เมื่ออาเซียนตกลงให้เปิดเขตการค้าเสรีก็ต้องเปิดเสรีพร้อมกันทั้งหมด หากอาเซียนตกลงว่าจะต้องจรรโลงรักษาความแตกต่างหลากหลายทางภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมในอาเซียนให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของอาเซียนร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกัน ทุกชาติทุกกลุ่มวัฒนธรรมธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ของอาเซียนก็ต้องมีจิตสำนึกร่วมอัตลักษณ์เดียวกันให้ได้ เพราะความตกลงของอาเซียนผ่านการลงนามของผู้นำในระดับต่างๆล้วนมีผล กระทบต่อพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียนทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งและควรมีการหาแนวทางในการสร้างเสริมอย่างเป็นรูปธรรม [1]

การพัฒนานักศึกษาให้ถึงพร้อมด้วยองค์ความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี ในการเตรียมตัวเข้าสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน และในขณะเดียวกันยังต้องส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปิดเสรีเศรษฐกิจอาเซียนในปี.ศ. 2558 โดยจะต้องพัฒนาพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ การยอมรับความแตกต่างระหว่างชนชาติในอาเซียนที่มีภาษา สภาพสังคม วัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างเข้าใจ ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม [2]

การที่มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างพลเมืองไทย เพื่อเป็นพลเมืองอาเซียน ให้มีความสามารถทัดเทียมต่างประเทศ ต้องส่งเสริมสภาพในการแสดงออก ให้มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีความรู้ มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม

ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทั้งภาษา วัฒนธรรม จะทำให้บัณฑิตจบใหม่ซึ่งเป็นผลผลิตจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีความรู้ทักษะและเจตคติในความเป็นอาเซียนได้มากขึ้น บัณฑิตต้องสามารถทำงานร่วมกัน และมีทักษะความสามารถที่จะสื่อสารเจรจากับคนต่างชาติต่างภาษาได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นด้านความสามารถและศักยภาพของนักศึกษาไทยที่ยังไม่เข้าใจและใส่ใจไม่พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเฉพาะในภาคการศึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจของความเป็นมาและพัฒนาการของอาเซียน ทำให้ประเทศไทยจึงอยู่ในประชาคมอาเซียน มีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่ง ประเทศไทยและคนไทยจะได้เสียอะไร อะไรคือจุดเด่นด้อยของคนไทย เพื่อปรับความด้อย เสริมความเด่น ให้เป็นความสามารถเพื่อสร้างและเสริมโอกาสในอาเซียนและประเทศสมาชิกต่างๆ มีความแตกต่างทางศักยภาพอย่างไร เน้นให้ถึงผู้เรียนโดยตรง แม้แต่รณรงค์การจัดศูนย์อาเซียน นิทรรศการอาเซียน ให้รู้ชุดประจำชาติและภาษาของแต่ละประเทศ มีความสำคัญสำหรับนักศึกษาอย่างไร การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้อยู่ในมาตรฐานสากล [3] มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนใหม่ให้ฝึกฝนการใช้สมองที่ต้องรู้คิดมากกว่าจำ รู้ความแตกต่าง รู้ความรับผิดชอบ รู้ความรักสามัคคี ที่จะอยู่ที่ใดก็มีแต่สร้างสันติสุข และที่สำคัญนอกจากต้องรู้ภาษาอังกฤษแล้ว ต้องรู้ภาษาอื่นๆ ในอาเซียนด้วย อย่างน้อยอีกหนึ่งภาษาที่อยู่ใกล้ประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นลาว กัมพูชา พม่า มาเลเซีย ดังนั้นการศึกษาจึงมีหน้าที่โดยตรงในการผลักดันสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างความเป็นพลเมืองไทยให้สอดคล้องกับความเป็นพลเมืองอาเซียนที่มีโอกาสในอนาคต [4]

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจการพัฒนาทักษะสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องเตรียมพร้อมให้สำหรับนักศึกษาที่จะต้องออกไปสู่สังคม อันจะเป็นประโยชน์ในทุกระดับของสังคม ถ้าหากได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นได้อย่างเข้มแข็ง ตั้งแต่บุคคลในระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของนักศึกษาสู่ความเป็นสากลได้ต่อไปในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน
3. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน
4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 2 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2557 ถึง 30 กันยายน 2559
3. ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3.1 ระยะเวลาที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามจังหวัดมหาสารคามกำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 15,467 คน ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 385 คน จำแนกเป็น 9 คณะและ 4 ชั้นปี

3.2 ระยะเวลาที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 15,324 คน ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan ได้จำนวน 385 คน จำแนกเป็น 9 คณะและ 4 ชั้นปี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดิมในระยะเวลาที่ 1

3.3 ระยะเวลาที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 28 คน โดยพิจารณา

จากความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะตามระยะเวลาที่กำหนด

3.4 ระยะที่ 4 กลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คือ นักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาทุกกระบวนการตามระยะเวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 15,467 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 385 คน จากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ทั้งหมด 30 คุณลักษณะ จากนั้นทำการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ตลอดจนหาที่ใช้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.0

2. ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ได้คุณลักษณะความเป็นพลเมืองอาเซียน ทั้งสิ้นจำนวน 21 คุณลักษณะจากทั้งสิ้น 30 คุณลักษณะ และนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 คน

3. จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม ได้แก่ การหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธี Item total correlation ของเพียร์สัน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .257 - .838 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.963

4. จัดทำเป็นสอบถามสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนฉบับสมบูรณ์และนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis ; EFA)

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียนของนักศึกษาในระยะที่ 1 มาใช้สำหรับการศึกษา สภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 15,324 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 385 คน จากการเปิดตาราง Krejcie and Morgan และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำไปหาคุณภาพโดยหาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธี Item Total Correlation ของเพียร์สัน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .257 - .704 และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.930

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากระยะที่ 2 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้มาพิจารณาโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน รวมถึงค่าเฉลี่ยโดยรวมในแต่ละด้านที่พบในระยะที่ 2 มาใช้ในการกำหนดกิจกรรมในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มาสู่การออกแบบสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน โดยได้กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับองค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน โดยกิจกรรมทั้งสิ้นได้ผ่านการประเมินโดยตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของกิจกรรมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านที่มีความเชี่ยวชาญในด้านอาเซียนศึกษาและจิตวิทยาการพัฒนาการศึกษา แล้วนำกิจกรรมมาปรับปรุงแก้ไขจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 28 คน เมื่อทำการทดลองกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกข้อบกพร่องและการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมมีความสมบูรณ์มากที่สุดและสอดคล้องกับบริบทในการนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนที่ได้ผ่านการประเมินและปรับปรุงร่างรูปแบบแล้วนำไปทดลองใช้กับ

นักศึกษาสาขาศึกษาศาสตร์ศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งเป็นลักษณะการวิจัยแบบแผนทดลองขั้นต้น (Pre-Experiment Design) โดยเป็นลักษณะการทดลองกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมในรูปแบบ (One Group Pretest - Posttest Design) โดยการดำเนินกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมใช้เวลา 4 ชั่วโมง ดำเนินกิจกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง โดยใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขึ้นก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยให้นักศึกษาจำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเข้ารับการพัฒนามาตามรูปแบบเป็นกลุ่มเป้าหมายทำแบบประเมินสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน เพื่อนำข้อมูลหรือคะแนนในการตอบแบบประเมินเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pre test)

2. ขึ้นดำเนินกิจกรรม ผู้วิจัยให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเข้ารับการพัฒนามาตามรูปแบบจำนวน 16 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1.30 - 2 ชั่วโมง รวมเป็น 32 ชั่วโมง โดยในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมและมุ่งเน้นให้นักศึกษาสะท้อนความคิดเห็นของการทำกิจกรรมในแต่ละครั้งด้วยตนเอง จากการถอดบทเรียนความรู้ในแต่ละครั้งของการทำกิจกรรม

3. ขึ้นหลังการทดลอง เมื่อผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาสมรรถนะหลักตามรูปแบบจำนวน 16 กิจกรรม แล้วให้นักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คนทำแบบประเมินสมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียน หลังเข้ารับการพัฒนามาตามรูปแบบ (Post test)

เครื่องมือในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดข้อความสำหรับการสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนและจากการกำหนดประเด็นสำคัญจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสมรรถนะ แล้วเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นเหล่านั้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม และความชัดเจนของข้อคำถามปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ

นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนละเพื่อความเข้าใจตรงกันกับข้อคำถามและตอบคำถามในทิศทางเดียวกันจัดทำเป็นสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในระยที่ 1

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการศึกษาคงประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 21 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นักศึกษาสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ทั้งการพูดการเขียนในระดับดี 2) นักศึกษาสามารถสื่อสารภาษาของประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยเฉพาะประเทศที่มีขอบเขตติดกัน 3) นักศึกษามีความตระหนักถึงการเทคโนโลยีสารสนเทศไปในทางลบอันจะนำมาสู่ความขัดแย้ง แบ่งแยกและทำลายระหว่างกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการกล่าวร้าย ใส่ร้ายป้ายสีกัน เป็นต้น และ 4) นักศึกษามีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นักศึกษามีความตระหนักรู้ในความเป็นหนึ่งเดียวทั้งภูมิภาคอาเซียนทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองและความมั่นคงและด้านสังคมและวัฒนธรรม 2) นักศึกษามีความภูมิใจในความเป็นพลเมืองอาเซียน 3) นักศึกษามีจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในภูมิภาค 4) นักศึกษามีความตระหนักในหน้าที่ฐานะที่เป็นพลเมืองอาเซียน โดยการปฏิบัติตนไม่สร้างความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน มี 5 องค์ประกอบ

ย่อย ได้แก่ 1) นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญและความจำเป็น ของการก่อตั้งประชาคมอาเซียน และองค์ประกอบของประชาคมอาเซียน 2) นักศึกษาสามารถบอกสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน โดยเฉพาะวัตถุประสงค์และหลักการสำคัญของกฎบัตรอาเซียน 3) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติตนทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ 4) นักศึกษาสามารถอธิบายความรู้พื้นฐานของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศได้ 5) นักศึกษาสามารถบอกได้ว่าประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ และประชาคมอื่น ๆ ภายนอกอาเซียนอย่างไร

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นักศึกษาความเคารพความแตกต่างระหว่างบุคคลและสังคม เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น 2) นักศึกษามีความอดทนอดกลั้นต่อสถานการณ์ ต่างๆ ด้วยเหตุผลด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความแตกต่างทางสังคม ความแตกต่างทางการเมืองการปกครองและความแตกต่างด้านอื่นๆ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความเป็นมิตรและความเป็นหนึ่งเดียวกัน 3) นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างสันติวิธี

องค์ประกอบที่ 5 สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) นักศึกษาเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะความรับผิดชอบต่อหน้าที่ใน การสร้างสรรค์อาเซียนร่วมกันตามหลักการและกรอบกติกาที่ไว้ 2) นักศึกษาสามารถฝึกฝนตนเองให้เกิดความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพของตนให้มีความสามารถที่หลากหลาย 3) นักศึกษาเป็นผู้มีน้ำใจเอื้ออาทร คือ มีจิตพร้อมที่จะแบ่งปันให้ความช่วยเหลือบุคคลในฐานะพลเมืองอาเซียน

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของ
นักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

สมรรถนะหลัก	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน	3.44	0.98	ปานกลาง
2.สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน	3.29	0.89	ปานกลาง
3.สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน	3.05	1.00	ปานกลาง
4.สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น	3.49	0.92	มาก
5.สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน	3.55	0.89	ปานกลาง
โดยรวม	3.36	0.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่าระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน รองลงมาตามลำดับคือด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ด้านทักษะความเป็นพลเมืองอาเซียน ด้านจิตสำนึกอาเซียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้อาเซียน

3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 16 หน่วยการเรียนรู้ คือ การปฐมนิเทศ ขั้นที่ 1 การให้ความรู้ มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความเป็นพลเมืองในสังคมยุคใหม่ หน่วยที่ 2 ความรู้เรื่องอาเซียน 10 ประเทศ หน่วยที่ 3 กฎบัตรอาเซียน : ธรรมนูญการอยู่ร่วมกัน หน่วยที่ 4 ภาษาอังกฤษสู่อาเซียน หน่วยที่ 5 รู้ทันโลกออนไลน์ ขั้นที่ 2 การสร้างความ

ตระหนัก มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 6 จิตสาธารณะหน่วยที่ 7 เคารพตนเองและผู้อื่นหน่วยที่ 8 มารยาทสากล หน่วยที่ 9 สิ่งแวดล้อมกระทบทั้งโลก หน่วยที่ 10 การสร้างความสัมพันธ์ ASEAN THE ONE ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติจริง 4 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยที่ 11 นักข่าวอาเซียน หน่วยที่ 12 ประชาสัมพันธ์อาเซียน หน่วยที่ 13 ให้ความรู้สู่ชมรมมหาวิทยาลัย หน่วยที่ 14 ออกค่ายสอนน้องเรื่องอาเซียน ขั้นที่ 4 ประเมินและสรุปผลการพัฒนา มี 1 หน่วยการเรียนรู้หน่วยที่ 15 ประเมินตนเองและสะท้อนผล

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนก่อนและหลังการพัฒนา

สมรรถนะหลักความเป็นพลเมืองอาเซียน	ก่อน		หลัง	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน	3.44	0.45	0.98	0.30
2.สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน	3.29	0.48	0.89	0.54
3.สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน	3.05	0.60	1.00	0.65
4.สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น	3.49	0.74	0.92	0.55
5.สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน	3.55	0.62		0.44
โดยรวม	3.36	0.44	0.93	0.35

ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียนโดยรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาหลังการพัฒนา ค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ พบว่า 1) สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน 2) สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน 3) สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น 4)สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน 5) สมรรถนะ

หลักด้านความรู้อาเซียน

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำมาสรุปผลและอภิปรายและสรุปผลดังนี้

1. ผลการศึกษาขององค์ประกอบสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 21 องค์ประกอบย่อย ซึ่งได้แก่ 1) สมรรถนะหลักด้านทักษะพลเมืองอาเซียน 2) สมรรถนะหลักด้านจิตสำนึกอาเซียน 3) สมรรถนะหลักด้านความรู้อาเซียน 4) สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น 5) สมรรถนะหลักด้านความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาจะต้องทำการพัฒนาบัณฑิตให้รองรับประชาคมอาเซียนโดยการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาให้เกิดความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Weerasombut, Thunyaluk [7] ได้ทำการศึกษาคำพร้อมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาต้องมีการเรียนรู้ปรับตัว และเตรียมการในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยเรื่องต่อไปนี้คือ 1) ทักษะและความสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน ภาษาจีนและภาษาอังกฤษจะเป็นภาษากลางของอาเซียน นอกจากนี้ควรสร้างโอกาสการเรียนรู้ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสให้ตนเองสามารถทำงานในประเทศเพื่อนบ้านได้ด้วย 2) เรียนรู้ข้อมูลประเทศเพื่อนบ้านทั้งในวัฒนธรรมประวัติดิศาสตร์เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมที่ต่างกันและสามารถพัฒนาความสามารถในการดำเนินชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม 3) ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและเรียนรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบต่าง ๆ ของอาเซียนเพื่อทราบทิศทางและนโยบายเกี่ยวกับอาเซียน 4) พัฒนาทักษะของแรงงานมีฝีมือให้มีมาตรฐานและมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐานการทำงานที่เป็นสากลและการเปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มโอกาสให้ตัวเองในการทำงานในประเทศอื่น 5) พัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีในสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเหมาะสม 6) ปรับกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย อย่างคนรู้เท่าทันสถานการณ์ และเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา 7) สร้างความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ควรพัฒนาตนเอง

ให้แน่ใจได้ว่าจะมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถที่จะทำงานกับผู้อื่นที่ต่างวัฒนธรรมได้

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่าระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรับผิดชอบร่วมกัน รองลงมาตามลำดับคือด้านการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ด้านทักษะความเป็นพลเมืองอาเซียน ด้านจิตสำนึกอาเซียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้อาเซียน ทั้งนี้สมรรถนะด้านความรับผิดชอบร่วมกันมีค่าเฉลี่ยสูง เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมสำหรับพัฒนานักศึกษาในลักษณะการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการในระดับหลักสูตร ระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งคุณลักษณะเด่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม [8] คือ “พร้อมทำงาน มีจิตบริการ สมานสามัคคีและมีความรับผิดชอบ” ซึ่งนักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้ไม่น้อยกว่า 180 ชั่วโมง ซึ่งมุ่งพัฒนาการส่งเสริมจิตอาสาและจิตสาธารณะ การดำรงไว้เพื่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ และในด้านความรู้อาเซียน มีค่าเฉลี่ยน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการรณรงค์มีการให้ความรู้เรื่องประชาคมอาเซียนกันอย่างกว้างขวางทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนแต่เป็นไปในกิจกรรมแบบไม่ยั่งยืน อาทิ การเดินพาเหรดรณรงค์การแต่งกายประจำชาติซึ่งไม่ได้ให้นักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jitwattanakarn, Trakoon and Muenthep, Wiroj. [9] ได้ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในเขตจังหวัดปทุมธานีเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาในจังหวัดปทุมธานีเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนน้อยมาก และส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตแบบไม่เตรียมการ เพราะขาดการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์อนาคต อาจจะพอรู้ความเคลื่อนไหวบ้างแต่ไม่รู้ว่าสถานการณ์อนาคตมีความเกี่ยวข้องกับตนเองอย่างไร บางส่วนที่พอจะทราบบ้างก็พบว่ายขาดการเตรียมการ ส่วนใหญ่มองว่าไ้ถึงเวลาค่อยปรับตัว ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งในด้านการพูด อ่าน เขียน ในภาพรวมยังขาดทักษะที่ดี แต่ภาษาอังกฤษถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของอาเซียน สถานการณ์เช่น

นี้ย่อมส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันกับบัณฑิตจากประเทศเพื่อนบ้านที่คาดว่าจะเข้ามาสมัครงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต และในอนาคตสถานประกอบการย่อมต้องการบัณฑิตที่มีทักษะทางภาษาอังกฤษสูงเพิ่มมากขึ้น การมีงานทำของนักศึกษาไทยจึงเป็นประเด็นน่าเป็นห่วงในอนาคต และในประเด็นการเรียนรู้ของนักศึกษา ยังเป็นไปเพื่อการเรียนเพื่อให้ได้ปริญญา มากกว่าเรียนเพื่อพัฒนาตนเองมีให้เก่งและศักยภาพ ขณะที่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านให้ความสำคัญต่อการเรียนสูงมาก และพร้อมที่จะแข่งขันในทางวิชาการและวิชาชีพ และนักศึกษามักมีค่านิยมที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ของตนเอง และขาดการพัฒนาตนเองเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น รักเสรีภาพ มีความเป็นปัจเจกชนสูง การแสดงออกทางอารมณ์อย่างขาดความยับยั้งชั่งใจ รักความสะดวกสบาย ท้อแท้ใจง่าย ขาดทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการใช้ชีวิตภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Koncluer, Mongkhonrat; Chai-vibulphol, Manasikarn and Julapan, Sunaree. [10] ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน ที่พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียนยังอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ Kongterm, Somjai [11] ศึกษาเรื่อง การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่าความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษามหาวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน ผลสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 ขั้นตอน 16 หน่วยการเรียนรู้ คือ การปฐมนิเทศ ขั้นที่ 1 การให้ความรู้ มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 การสร้างความตระหนัก มี 5 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติจริง 4 หน่วยการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ประเมินและสรุปผลการพัฒนา มี 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Wiriyakul-opas, Khuanchanok [12] ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน:กรณีสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ มีการจัดกิจกรรม/โครงการต่างๆ เพื่อ

เป็นการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในด้านบุคลากร และการให้บริการสารสนเทศ ด้วยการรวบรวมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนผ่านเว็บไซต์สำนักหอสมุด จัดหมายข่าว อีเมล จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับประเทศสมาชิกกลุ่มอาเซียน มาให้บริการแก่ผู้ใช้ พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรเพิ่มเติม สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมการประชุมสัมมนาความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนจัดกิจกรรม/โครงการบริการวิชาการ แก่สังคมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ทั้งผู้ให้และผู้ให้บริการ มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ Bumrungjit, Ketsunee [13] ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณนครสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการเตรียมความพร้อมคือ ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ มีการกำหนดแผนและยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน งบประมาณพร้อม ผู้บริหารต้องสนับสนุนอย่างจริงจังในทุกรูปแบบ และบุคลากรในหน่วยงานทุกองค์ต้องให้ความร่วมมืออย่างจริงจังตามลำดับ

4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน สอดคล้องกับ Lortrakool, Adchara [14] ศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่าก่อนการอบรมมีความรู้เรื่องประชาคมอาเซียน ในระดับคะแนนเฉลี่ย 3.08 เมื่อเข้ารับการอบรมนักศึกษามีความตื่นตัวสนใจซักถามในระหว่างการอบรม เมื่อทำการทดสอบหลังการอบรมพบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 7.28 เมื่อทดสอบเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้โดยใช้สถิติ t-test ก่อนการอบรมและหลังการอบรมพบว่าเมื่อเข้ารับการอบรม หลังการอบรมการทดสอบความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนดีขึ้นกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีกิจกรรมส่งเสริมอาเซียน ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่เป็นหมู่/คณะมากขึ้นทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะได้มีความสนิสนสนมรักใคร่สามัคคีปรองดองกัน ควรจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทุกคณะและทุก

ชั้นปีได้มีกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้นเพื่อสร้างความรักความสามัคคีร่วมกันครู ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องที่จะช่วยกันส่งเสริมให้นักศึกษามีความเป็นพลเมืองอาเซียน ควรเน้นการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะของกิจกรรมมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ ขอบขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ให้การสนับสนุนคณะผู้วิจัยในการดำเนินงาน และขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ให้โอกาสในการดำเนินการพัฒนานักศึกษาให้เป็นพลเมืองอาเซียน ขอบขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือจนงานนี้ประสบความสำเร็จ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ต้องการพัฒนาสมรรถนะหลักของนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความเป็นพลเมืองอาเซียน ตระหนักในสิทธิของตนเอง ไม่ล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น ตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง เคารพกติกาของสังคม รู้จักพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- [1] Yodkeaw, Phaephath. (2012). **Features of ASEAN Citizens. Teaching Document ; Subject Code 2000111 ASEAN Studies**. Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University.
- [2] Sriphutthangkoon, Bundit. (2013). **Ministry of Education and the Entering into Asean Community 2013**. [Online] 23 September 2013 from; <https://goo.gl/6Hg2DT>
- [3] Institute of Educational Policy. (2014). **Know Thai - Know ASEAN**. [Online] 23 September 2013 from; <http://www.fpps.or.th/news.php?detail=n1367176740.news>

- [4] Phitsuwan, Surin. (2015). **View of Dr.Surin towards Entering into Asean Community**. [Online] 12 November 2015 From; <http://www.mfa.go.th/asean/th/news/5702/62753>.
- [5] Office of the Higher Education Commission. (2010). **Thailand's Higher Education Strategy to Prepare for ASEAN Community Year 2015**. Bangkok : Bangkok limited partnership.
- [6] Thongbu, Suraward. (2012). **Educational Research**. Mahasarakham : Rajabhat Mahasarakham University.
- [7] Weerasombut, Thunyaluk. (2012). **Preparation of graduate students for Supporting ASEAN Community**. Pathumthani : Thammasat University.
- [8] Rajabhat Mahasarakham University. (2015). **Manual Participation Integrated Learning Activities and Issuing Activity Record**. Mahasarakham Rajabhat Mahasarakham University.
- [9] Jitwattanakarn, Trakoon and Muenthep, Wiroj. (2015). **The Preparation of Students in Pathum Thani Province to Association of South East Asian Nations (ASEAN)**. Pathumthani.
- [10] Koncluer, Mongkhonrat ; Chaivibulphol, Manasikarn and Julapan, Sunaree. (2014). **The Readiness of Student of Rajamangala University of Technology Phra Nakhon for Labor Market to ASEAN**. Bangkok : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
- [11] Kongterm, Somjai. (2012). **The Study of Readiness to ASEAN Community of Students in Phetchabun Rajabhat University**. Phetchabun : Phetchabun Rajabhat University.
- [12] Wiriyakul-opas, Khuanchanok. (2013). "Preparing to ASEAN : Case of Thaksin University Library". **Thaksin University Library Journal**, 1-14.

- 13] Bumrungjit, Ketsunee; Panompornsuan, Woraphon and Others. (2012). **“Factor of success preparation dee of Rajamangala Phra Nakhon University to ASEAN economic community in 2015”**.Research Institution of Yanasungwon Journal, Mahamakut Buddhist University, 2(1) : 71-77.
- [14] Lortrakool, Adchara. (2014). “The preparation to enter an ASEAN Community of Students of Faculty of Management Science of Ayutthaya Rajabhat University”. **ARU Research Journal**, 1 (1) : October 2014 : 14-21.